

ČRNOČELI SRAKOPER *Lanius minor*

Lesser Grey Shrike – several observations of groups of adult and juvenile individuals in the 2007 and 2008 breeding seasons in the eastern part of the Vipava valley (UTM VL18, UTM VL17, SW Slovenia)

Slika 8 / Figure 8: Črnočeli srakoper / Lesser Grey Shrike *Lanius minor*, 3.7.2007, Vipavska dolina. Foto: P. Krečič

Zadnje dni junija 2007 me je izjemno presenetila in seveda razveselila senzacionalna novica kolega Andreja Figlja, da je na ajdovskem polju nedaleč od deponije v smeri proti Ajdovščini našel 2 do 3 pare črnočelih srakoperjev *Lanius minor*. Seveda mi radovednost ni dala miru, in tako sem se 3.7.2007 še sam odpravil na omenjeno lokacijo – odprto kulturno krajino z redkimi drevoredi odraslih topolov in cipres med hitro cesto Vipava–Ajdovščina, lokalno cesto Ajdovščina–Dolenje, reko Vipavo in že omenjeno deponijo (UTM VL18). Kaj kmalu sem lahko opazil nekaj odraslih osebkov črnočelih srakoperjev, ki so posedali na žicah električnih daljnovodov in se spreletavali na razmeroma velikih razdaljah, tudi po par sto metrov. To mi je oteževalo štetje osebkov, katerih število sem ocenil enako kot Andrej pred menoj. V krošnji topola sem med odraslimi lahko opazoval in fotografiral tudi nekaj mladostnih osebkov te vrste (slika 8). Do pomladi leta 2008 je nato tlelo upanje, da se z novo sezono črnočeli srakoperji vrnejo na to lokacijo. In res, 18.05.2008 sem na ajdovskem polju spet lahko opazoval črnočelega srakoperja. Opažanja so se na tej lokaciji vrstila še v juniju in juliju 2008, vrhunec pa so dosegla 16.07.2008, ko sem lahko opazoval najmanj 8 črnočelih srakoperjev hkrati; med njimi so bili najmanj 3 odrasli, drugi pa mladostni osebki. Tudi to leto sta se torej na tem območju zadrževala najmanj 2 para teh ptic in najmanj enemu paru je spet uspelo speljati mladiče. Poleg teh opazovanj sem v letu 2008 našel še dve lokaciji črnočelih srakoperjev v zgornjivipavski dolini: 11.6.2008 ter 29.6.2008 sem lahko opazoval en odrasel osebek blizu cerkvice Sv.

Roka ob lokalni cesti Podnanos – Podraga (UTM VL17), v obdobju med 25.6.2008 in 17.7.2008 pa sem lahko večkrat opazoval še en odrasel osebek v Lokavcu pod zaselkom Paljki v bližini ceste Lokavec–Predmeja (UTM VL18). Tudi ti dve lokaciji sta v odprti kulturni krajini, v kateri stoji vsaj nekaj odraslih topolov in daljnovodov, na katerih žicah in stebrih črnočeli srakoperji očitno zelo radi posedajo. Vsekakor gre za razveseljujoča opažanja, še posebej v luči črnogledih napovedi za populacijo te vrste v večjem delu Evrope. Tudi v Sloveniji je njegova razširjenost in številčnost od prve polovice osemdesetih let prejšnjega stoletja močno upadla (GEISTER 1995). Isti vir pa hkrati navaja, da je črnočeli srakoper v obdobju pred zlomom populacije že gnezdil v Vipavski dolini in bližnji okolici.

Peter Krečič, Podraga 47, SI-5272 Podnanos,
e-mail: suzana.krecic@guest.arnes.si

MALI STRNAD *Emberiza pusilla*

Little Bunting – one 1y individual caught in mist net on 7 Oct 2007 at Ljubljansko barje (UTM VL69, central Slovenia); the record was confirmed by the National Rarities Committee (10th record for Slovenia)

Slika 9 / Figure 9: Little Bunting / Mali strnad *Emberiza pusilla*, 7.10.2007, Kozlarjeva gošča, Ljubljansko barje. Foto: D.Šere

Dne 7.10.2007 sem obročkal ptiče na Ljubljanskem barju, tik ob Kozlarjevi gošči (UTM VL69). Bil je oblačen dan, temperatura je bila okoli 12°C. Tega dne so bile zelo številne sive pevke *Prunella modularis*, obročkal sem jih kar 151. Sredi dopoldneva sem ob prihodu k mreži opazil ujetega malega strnada, ki sem ga dobro poznal že od prej. Seveda sem ga najprej obročkal, nato pa v roki slikal (slika 9). Zbrani so bili naslednji biometrični podatki: prvoletni osebek (1y/3), dolžina peruti 67 mm in teža 16.2 g. Glavna značilnost malega strnada, ki ga loči od samice

trstnega strnada *Emberiza schoeniclus*, je v tem, da ima svetlo piko na koncu lic, običajno konkaven zgornji del kljuna in perje nežne lešnikove barve na glavi. Zadnji moj obročkani mali strnad je z Ornitološke postaje Vrhnika, to je bilo 1.10.1999. V jesenskem času se obročkavalci v Sloveniji srečujemo s to vrsto od konca septembra do začetka novembra, spomladi pa smo ga doslej obročkali samo v mesecu marcu. Podatek je potrdila Nacionalna komisija za redkosti (10. zapis za Slovenijo).

Dare Šere, SCOP, Prirodoslovni muzej Slovenije, Prešernova 20, SI-1000 Ljubljana, Slovenija, e-mail: dsere@pms-lj.si

HRVAŠKA / CROATIA

SHELDUCK *Tadorna tadorna*

Duplinska kozarka – trije osebkovi opazovani 18.1.2008 v Stonskih solinah (UTM BN62, J Dalmacija, Hrvška); avtor predstavi tudi druge zanimive vrste, opazovane v solinah istega dne

I took advantage of the winter day of 13 Jan 2008 for a regular visit to the Ston salt pans (UTM BN62, S Dalmatia, Croatia). Even before entering this area, I had an opportunity to watch four Great Egrets *Egretta alba* and 13 Grey Herons *Ardea cinerea*. Both species were hunting in the shallow part of the Ston Channel, along which the salt pans are located. Nine Little Grebes *Tachybaptus ruficollis* were also seen hunting in the same part of the bay, as well as five Cormorants *Phalacrocorax carbo*. In the salt pans themselves, I recorded three Snipes *Gallinago gallinago*, an adult male Wigeon *Anas penelope*, one dead adult Little Gull *Larus minutus*, and three Shelducks. In Croatia, Shelduck is a rare and irregular bird, mainly recorded in the winter period (KRALJ 1997). I had already had a chance to observe a female of the same species at this site, on 9 Apr 2006. After the salt pans, I visited the nearby reed patch, with narrow fresh water channels cutting through it. Although they were largely inaccessible to me, I managed to catch sight of several birds in it: one Bittern *Botaurus stellaris*, six Coots *Fulica atra*, four Moorhens *Gallinula chloropus* and five Little Grebes.

Dubravko Dender, Od Škara 4, HR-20000 Dubrovnik, Croatia, e-mail: dubravko_dender@yahoo.com

ROCK PARTRIDGE *Alectoris graeca*

Kotorna – dne 26.4.2008 je bil opažen en osebek na avtocesti Split-Zadar, 2 km od izvoza “Zadar-jug” (UTM WJ18); kotorna je počasi prečkala cesto; podatek nakazuje možnost velikega vpliva avtoceste na območju jedra populacije te vrste na zahodnem Balkanu

On 26 Apr 2008, I was driving home to Austria along the recently finished section of the A-1 motorway between Split and Zadar (UTM WJ18, W Croatia). There was very low traffic in the early afternoon, when approx. 2 km ahead of the “Zadar-jug” exit I noticed a solitary Rock Partridge entering the left lane. While I was braking, the obviously frightened bird was slowly stealing away to the right across the road. This rare record indicates that according to its characteristic behaviour of silently making off on the ground from predators and other disturbances, the species may be extremely susceptible to road casualties. When finished, the new highway will run for more than 400 km through the species’ core breeding range in the western Balkans. Therefore the road’s effect on local populations by road casualties, fencing, traffic noise and other disturbances should be carefully investigated.

Peter Sackl, Steiermärkisches Landesmuseum Joanneum, Forschungsstätte Pater Bl. Hanf am Fuhrnerteich, Raubergasse 10, A-8010 Graz, Austria, e-mail: peter.sackl@museum-joanneum.at

SCOPS OWL *Otus scops*

Veliki skovik – med 21. in 30.5.2008 je bilo na otoku Šolti (UTM WJ90, XJ00) preštetih 13 klicočih osebkov

The Scops Owl is a regular nesting species in the coastal areas of Croatia, but during the second half of the 20th century its populations declined considerably (KRALJ 1997). Not being a shy bird, it moves to parks and to the surroundings of human dwellings in the breeding season. Its presence is best noticed during the dusk and night hours when it emits its characteristic calls (RUCNER 1998). It is considered to be the most common owl species on the island of Šolta (Dalmatia, W Croatia; Sušić *et al.* 1990). There are no data available about the size of the population nesting on the island, thus we made an attempt to count them based on the counting of calling individuals, between 21 and 30 May 2008. The surveys were made in 8 settlements, between 21.00–23.00h each night. In total, 13 birds were heard calling at the following localities: 1 individual at Maslinica (UTM WJ90), 1 individual in the wood near the road 2 km west of Donje Selo (XJ00), 3 individuals at Donje Selo (XJ00), 3 individuals at Srednje Selo (XJ00), 1 individual at Grohote (XJ00), 3 individuals at Rogač (XJ00) and 1 individual at Gornje Selo